

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 53. Bellum Gallo-Bavaris infaustum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

sponso hunc Innocentii assensum infi-
ciabatur: Ceterum validius Pontificia
mediatione erat Cæsaris auxilium; ad-
ductis enim a Starenbergio viginti Cæ-
sareorum millibus Victor Amadæus
plura in Pedemontio loca a Gallis sibi
erepta recuperavit, quæ postea tamen
novercante fortuna rursus amisit.

Sæc. XVII.
A. C. 1704.

§. LIII.

Bellum Gallo - Bavaris infaustum.

Interea Herbersteinus cum cæsareis
copiis in Ferrariensi agro castra me-
tabatur, vehementer, incassum tamen
reclamante Astallio Pontificio Guber-
natore: postquam vero Lambergius
Cæsaris Orator perscripserat, Cardina-
lem Spadam nomine Pontificis renun-
tiasse, Gallos, si violata fide Padum vi-
occuparint, diro anathemate percuf-
sum iri, Leiningius, qui Herbersteinio
successerat, hoc promisso tutus Padum,
Ferrariensemque agrum deseruit: mox
vero Galli noctu Padum transiere, mul-
tasque urbes occuparunt, quin e Va-
ticano fulmina detonarent, quapropter
Pontifex collusionis suspicionem decli-
nare haud poterat, Galli vero Miran-
dulam, Vercellas, Inueram, Verucas, Su-
sam & Augustam in Pedemontio occu-
parunt. His in Italia gestis Galli re-
cupe-

*Hist. du
Princ. Eu-
gen. l. 5.
pag. 151.
Span. Suc-
cess. Krieg
pag. 700.
Lettr. Hist.
Juin. 1704.*

Sæc. XVII. cuperata Landavia, Electori Bavar
 A. C. 1704. suppetias ferre festinabant, eapropter
 die decima quinta Maij trajecto Rhina-
 viæ Rheno in Sueviam eluctati, Tal-
 lardo & Marcino Ductoribus, Dutlinga
 sese Bavaris junxere: Eugenius vero
 Princeps nuper ex Hungaria reversus
 Annam Angliæ Reginam eo induxit,
 ut Marleburgo Duci negotium daret
 quatenus cum quadraginta Anglorum
 Batavorumque millibus sese Ludovico
 Badensi Cæsarei exercitus Duci junde-
 ret. Hic ergo Heilbruna, ubi castra
 metabatur, relicta, Litzhusii sese Cæ-
 sareis conjunxit, Baviaræ Electorem
 priusquam Tallardus accederet, op-
 pressurus. Eo consilio ad Brenzan
 fluvium castra figere constituit: ne-
 segnior Baviaræ Elector compluribus
 inclytus secundis præliis, ad pristina sua
 castra Dilingam inter & Lauingam re-
 versus, Comiti de Arco præcepit, ut
 adjacentem Donawerthanæ Urbi mor-
 tem Schellenberg festinato opere com-
 muniret. Exploraverat Marleburgus,
 aggerem ea ex parte, quæ oppidum
 respicit, humiliorem, imperfectumque
 esse: illuc ergo omnem vim converte-
 dam ratus, die secunda Julii, Cæsa-
 reos & Anglo-Batavos in aciem e-
 duxit, & duodecim Bavarorum millia
 altera ante solis occasum hora ag-
 gressus

gressus est: mox Angli fossa arbuſtis Sæc. XVII.
 repleta, incredibili mortis contemptu A. C. 1704.
 inter denſiſſimas globorum procellas,
 in jugum enituntur & quamvis iterato
 a Bavara virtute repulſi eſſent, reſum-
 ptis tamen animis denuo incurſant, &
 accedente Badenſi Duce omni ex parte
 impreſſionem faciunt; prior Wirtenber-
 gius Dux cum Equitatu ſuo in intima
 munimenti irrumpit, & in Gallo-Ba-
 varorum terga incurrens, totam aciem
 immutat; unde hi, cum antea aperto
 pectore hoſtem repellerent, jam a fronte
 & a tergo invaſi, metuque diſſipati,
 qua cuique patebat ad fugam via, pe-
 rumpunt, alii ac præcipue Liſtenenſes
 Equites gladiis ſibi viam aperientes,
 haud ſane fugientibus ſimiles evadunt,
 ceteri aut capti aut cæſi, non pauci
 Donawertham profugi, cum Gubernator
 fores aperire cunctaretur, a Mercyo
 & Cuſano, qui fugientibus inſtabant,
 interfecti, alii Danubii undis, ponte
 ob multitudinem rupto hauſti ſunt, inter
 quos etiam erat Comitſ de Arco filius.
 Ex parte Gallo-Bavarorum cæſa fuere
 ſeptem ferine millia præter quingentos
 captos: E victoribus autem tam ſau-
 cii, quam interfecti & diſperſi, haud
 pauciores quam quinque millia, atque
 inter eos primæ dignitatis Tribuni: ipſe
 etiam Badenſis Marchio pedem graviter

Sæc. XVII.

A. C. 1704

ictus diu ante ipsa signa dolore aut dissimulato, aut usque ad prælii finem victo perstiterat, Marleburgus vero trajecto lyco captaque Raina totam Bavariam ferro flammaque vastavit, atque immodicis exactionibus exhaustit. Accepta hac clade Elector Donawerth. urbem & annonæ apparatus incendi jussit: igne autem a Cæsareis extincto, Neoburgum & Campidunum reliquit, sub Augustæ Vindelicorum mænibus sui exercitus reliquias colligere intentus. Paulopost novis Tallardi & Villaregii suppetiis auctus, Augusta Dilingam castra transtulit, Eugenius vero, Principe Badensi ad Ingolstadii obsidionem emisso, sese ad Appershofium cum Marleburgi copiis conjunxit, & prælium in diem decimam tertiam Augusti decrevit. Igitur Höchstati ad Danubium arbuta & fossas molestissimo itinere præter hostium tormenta emensus, prima post meridiem hora in Bavaros signa infert, verum extrema cohors, a Bavaris multæ cæde dissipata, ceteras secum in sylvam abstraxit, & ægre Eugenii, Ducumque solertia e fuga retracti pugnam instaurant, non majori tamen constantia; Equitatus enim Cæsareus vehementi Bavarorum incursione ac tormentorum vi adactus, denuo præcipiti fuga terga vertit: peditatum tamen voce & exem-

plo

plo Anhaltinus & Eugenius Duces tam Sæc. XVII.
 potenter incitarunt, ut Luzingano op- A.C. 1704.
 pido feliciter occupato, in collem enisi
 capta tormenta in Bavaros verterent,
 eisdemque pedetentim retrocedentibus
 conferti infisterent, ac demum statione
 depulsos Mörslingam usque seram in
 noctem confectarentur. Hæc quidem
 dextri cornu fortuna erat: in lævo ta-
 men laboratum diu; secundo jamjam
 Angli a Gallis strenue repressi, tertia
 demum impressione Gallorum Equita-
 tum perrumpunt, & Hasso-Casselen-
 sis Princeps peditatum ingenti strage fun-
 dit. Tallardus territos e fuga ad præ-
 lium reducit, ordinibus autem nimium
 imminutis rarisque, Galli Equites con-
 densatam Anglorum vim sustinendo im-
 pares, qua quisque posset fuga, salu-
 tem quæerunt, tres ferme mille Equites
 flexuosos Danubii mæandros, atque an-
 cis vel trans fluvium consisterent, ignari,
 a Botmari, & Marleburgi Equitibus
 in Danubium protrusi periere. Ipse
 Tallardus, dum e Pago Blintheimen-
 si triginta octo cohortes Gallicas educere
 sategerat, a Brineburgo Tribuno Haf-
 sico captus est, & Clerambaldo una-
 cum aliis tribus Gallorum millibus Da-
 nubio demersis, Blansacus, qui Cle-
 rambaldo successerat, unacum sexde-
 cim supremis exercitus Præfectis, &

Sæc. XVII. duodecim gregariorum millibus se ca-
 ptivum Eugenio & Marleburgio de-
 didit. Tum primum Baviaræ Ele-
 ctor, qui summi Ducis, simul & impi-
 gri militis partes omnes expleverat, co-
 gnita Gallorum fuga & Tallardi captivi-
 tate, ne totam belli molem in se conver-
 teret, sese retraxit: In acie cæsa aut capta
 sunt Gallorum & Bavarorum quinque
 & viginti millia, faucii quinquies mille,
 omnis denique bellica supellex una-
 cum nonaginta quinque vexillis victo-
 ribus in prædam cessere: Nec fœde-
 ratis incruenta erat victoria: cecidere
 enim præter novem Tribunos quater
 mille quadringenti octoginta quinque,
 faucii septies mille trecenti viginti tres,
 dispersi ducenti septuaginta tres. Parta
 hac victoria, captoque Höchstadio Galli
 Augustam, Memingam Biberaccum,
 aliasque Sueciæ urbes, Bavari Strau-
 bingam, Kelheimium & Passavium de-
 ferunt, Cæsarei vero Ratisbona vi,
 Ulmam & Landavium, obsidionem diri-
 gente Josepho Rom. Rege, deditio-
 ne capiunt, & Gallos Treviris & Trarbaco
 expellunt. Tota denique Bavaria se Cæ-
 sari dedit, Baviaræ Electrice in castris
 ante Landavium cum Josepho Roma-
 norum Rege ad P. Schmackeri Jesuitæ
 Confessarii sollicitationes in has condi-
 tiones consentiente, ut omnes Electo-
 ratus

ratus Urbes munitiores unacum Sæc. XVII.
 Kuffsteinio Cæsari cederentur, excepto A. C. 1704.
 Monachio, ubi everfis novis munimen-
 tis, bellique tormentis Cæsari relictis
 Electrix cum prætoriam quadringento-
 rum cohorte, salvo etiam thesauro
 Electorali morari, atque ex Monacen-
 sis Præturæ redivis vivere posset,
 omnes autem milites, qui Cæsari fœ-
 deratisque merere nolint, exauctora-
 rentur, captivis utrinque libere dimif-
 fis. Electori vero Bavaro administratio
 Belgii, quo confugerat, sub Vicarii
 Generalis titulo a Philippo Hispania-
 rum Rege concessa est: Marleburgo
 autem Cæsar Mindelheimensem Dy-
 nastiam donavit, transmissoque mili-
 taris Imperii baculo admodum pretioso
 eum Imperii Principem creavit, ad-
 jecta epistola gratulatoria, quam ad
 calcem hujus tomi subjungimus.

§ LIV.

*Polonorum tumultuaria consilia contra
 Augustum Regem.*

Nova indies incrementa cepit factio Theatr. Eu-
 eorum, qui instigante Suecorum rop. t. 17.
 Rege Augustum Poloniæ Regem solio pag. 223.
 disturbare moliebantur. Hi ergo die
 trigesima Januarii Varsaviæ comitia
 habent, in quibus Cardinalis Radiows-

N 5 kius